

Pesten in groep

STAP 1: MELDING

MELDING ONTVANGEN

- Van een slachtoffer, ander kind of jongere, van een ouder, ...

STAP 2: ERNST INSCHATTEN

GESPREK

- Met het slachtoffer
- En eventueel:
 - toezichter of collega
 - uiltje

INTENTIE

HERHALING

MACHTS-
ONEVENWICHT

STAP 3: AANPAK

Instemmende
toeschouwer

Pester

Versterker

Verdediger

Assistent

Slachtoffer

GROEP IN KAART BRENGEN

- Bepaal met het zorgteam de impact en kies de aanpak.
- Externen nodig? (Child Focus, politie, ...)

KIES JE PAD

NIET CONFRONTEREND

- Recent, minder ernstig pesten
- Probleemoplossend, zonder schuldvraag
- Niet-confronterend gesprek, klastermometer, no-blame of steungroepaanpak

WANNEER
DOEL
AANPAK

CONFRONTEREND

- Ernstig, langdurig pesten met grote impact.
- Pester confronteren, verantwoordelijkheid en herstel
- Confronterend gesprek, HERGO, ...

! OUDERS CONTACTEREN

STAP 4: ACTIE EN OPVOLGING

VOER DE AANPAK UIT EN VOLG OP!

- Gesprekken met de betrokken leerlingen volgens de gekozen strategie en methode
- Eén gesprek is zelden voldoende! Plan structurele gesprekken.

WERK SCHOOLBREED

Betrek de klasleerkracht en andere relevante leerkrachten (naschoolse opvang, toezichters, ...)

STAP 5: EVALUATIE

IS HET PESTEN GESTOPT?

- Pesten verminderd of geëscaleerd?
- Pesten gestopt? Werk aan positieve groepsdynamiek om herhaling te voorkomen en veiligheid te creëren.

Meldpunten zijn cruciaal!

Sta regelmatig stil bij hoe meldingen in je school of organisatie kunnen gebeuren. Zijn de kanalen duidelijk, bereikbaar en veilig voor iedereen? Door meerdere laagdrempelige meldmogelijkheden te voorzien (persoon, e-mail, brievenbus...), vergroot je de kans dat signalen gedeeld worden. Essentieel daarbij is een klimaat waarin kinderen, jongeren en ouders zich gehoord voelen, weten dat meldingen ernstig genomen worden en begrijpen welke stappen daarop volgen. Heldere en transparante afspraken maken het verschil.

Verder
verdiepen?

Wat is Pesten?

Pesten is een vorm van agressie waarbij één of meerdere personen de intentie hebben om steeds opnieuw schade toe te brengen en waarbij de macht ongelijk verdeeld is, en het slachtoffer zich meestal niet kan verdedigen.

Pesten is er bij toestemming van de groep (bijstaanderparadox: kinderen keuren pesten massaal af, maar als er gepest wordt, doen vele kinderen mee).

Wat is online pesten?

Online pesten is een vorm van pesten via digitale media, zoals sociale media, chat, games, beelden of berichten. Het heeft vaak een grotere impact dan klassiek pesten omdat het niet stopt na schooltijd, het publiek groot of onzichtbaar kan zijn en de drempel om te kwetsen lager ligt.

Pesten is een groepsproces

De reacties van anderen spelen een belangrijke rol bij pesten. Door te kijken naar de hele groep, verschillende rollen en heersende groepsnormen, kan je duurzaam verandering teweegbrengen. Pas wanneer de groep leert dat pesten niet wordt aanvaard en dat opkomen voor elkaar de norm is, kan het pestgedrag echt stoppen.

Verskil pesten en ruzie

Ruzie is een conflict tussen gelijkwaardige partijen, waarbij beide kanten even veel macht hebben en hun mening of frustratie uiten.

PESTEN IN DE GROEP

Van eerste signaal tot duurzaam herstel

Belangrijk om te onthouden

Recht op privacy

Wil je inzicht krijgen in wat er precies gebeurt? Jongeren kunnen niet worden verplicht om beelden te laten zien of te verwijderen. Hun recht op privacy blijft altijd gelden, ook wanneer ze betrokken zijn bij pestgedrag. Een open gesprek helpt om de situatie beter te begrijpen.

Melding van een conflict of incident

Als jongeren of ouders bewijsmateriaal met je delen, ga hier dan zorgvuldig mee om. Behandel deze informatie vertrouwelijk en deel ze niet zonder goede reden met anderen.

Rechten van de minderjarige

Vanaf 12 jaar heeft een kind recht om te vragen de eigen ouders niet te betrekken (meer info: opgroeien.be)

- **Voor scholen:** Bij elke afweging en beslissing worden de rechten van de minderjarige gerespecteerd, handelen personeelsleden met de nodige terughoudendheid en discretie, houden CLB-medewerkers zich aan hun beroepsgeheim en wordt, wanneer de situatie ernstig of verontrustend is, voldaan aan de geldende meldverplichtingen.
- **Voor verenigingen, sportclubs en andere vrijetijdscontexten:** Bij de opvolging van situaties worden de rechten van minderjarigen gerespecteerd, gaan begeleiders, trainers en vrijwilligers zorgvuldig om met vertrouwelijke informatie, handelen professionele ondersteuners binnen de grenzen van hun beroepsgeheim en worden, bij ernstige of zorgwekkende signalen, de geldende meldverplichtingen nageleefd.

KiVa – Voor lagere scholen

Wetenschappelijk onderbouwd antipestprogramma voor het lager onderwijs.
Versterkt leerkrachten in preventie én aanpak van pesten.
Bouwt aan een veilig en positief schoolklimaat.

Een gedragen antipestbeleid dat werkt.

STIPP – Voor secundair en jeugdorganisaties

Duurzaam gedrag- en antipestbeleid op maat van jouw organisatie.
Gebaseerd op wetenschap, gedragen door praktijk.
Versterkt leiderschap, duidelijke kaders en teamafstemming.

Van visie naar concrete verandering.